

Вашингтон - Судећи према званичном материјалу Пентагона, Кина прети да садашњим убрзаним јачањем своје војне силе „озбиљно угрози безбедност азијско-пацифичког региона“, а тиме, посредно, и самих САД.

Од среде наовамо, са таквом мање-више усаглашеном поруком огласило се неколико угледника Обамине администрације и Конгреса, да би пред викенд све то почело да добија димензије својеврсне кампање имајући у виду колико су и републиканци, из супарничког табора, почели у јавности да се ангажују око свега тога.

Најрадикалнији и најистуренији у томе био је досад њихов конгресмен Хауард Мекеон, председавајући Комитета за војна питања Представничког дома, са проценом да „Пекинг очигледно сматра да и на војном плану може да направи капитал од текуће глобалне финансијске кризе“. Његов закључак гласио је на ту тему да америчко војно присуство на Далеком Истоку и Пацифику „никако не би смело да буде жртва дугорочног и драстичног кресања буџета Пентагона, који Бела кућа и демократска већина у Сенату увелико најављују за период од следећих десет година“.

И са многих других надлежних вашингтонских адреса, међутим, тим поводом учестала су упозорења да је евидентно војно јачање Кине - на таласу свеобухватног развоја друге економске силе света - превазишло сва очекивања и ушло у фазу „кад се на то мора одговарајуће реаговати“. Тим поводом, у медијским и осталим јавним реакцијама помињу се, пре свега, започета реализација кинеског програма изградње нуклеарних носача авиона, убрзани развој капацитета за сајбер-ратовање, усавршавање постојећих система антисателитских и балистичких пројектила, као и привођење крају изградње иначе већ увелико изрекламираног „невидљивог“ ловачког авиона J-20, за који се процењује да ће ући у пуну оперативну фазу до 2018. године.

„Упркос заостајању у појединим кључним областима, даљем ослањању на класично наоружање и недостатку оперативног искуства, Кинеска народноослободилачка армија постепено смањује заостатак за модерним оружаним снагама у свету“, констатовано је тим поводом у поменутом, управо објављеном извештају Пентагона. Уз указивање на „очигледне дивиденде“ које је, како се наводи, у протеклих годину дана Пекингу почео да доноси програм модернизације и јачања кинеске армије.

Поред тога, у том редовном годишњем рапорту Пентагона конгресменима и сенаторима на Капитол хилу изражава се забринутост због „угрожавања безбедности Тајвана“ - кинеског острва отцепљеног већ више од пола века од своје матице (и, као таквог, све то време у зони специјалног интереса и сваковрсне помоћи и политичке подршке САД). У том крајње осетљивом сегменту америчко-кинеских односа, иначе, дошло је недавно до додатне затегнутости и заоштравања, после одлуке Обамине администрације да се Тајвану поново одобри продаја значајне количине најмодернијег америчког наоружања.

Прво званично реаговање Пекинга на најновије упозорење Пентагона, иначе, дошло је у виду саопштења овдашње кинеске амбасаде са оценом да поменути извештај Конгресу представља „одраз хладноратовског менталитета“, као и „још један покушај да се НР Кина представи као претња међународној безбедности“. Порука са те адресе завршена је ишчекивањем да ће САД „ипак предузети практичне кораке у сарадњи са Кином како би се успоставиле стабилне војне везе, у духу међусобног поштовања, поверења. Неколико сати касније, Синхуа (кинеска званична државна информативна агенција) огласила се из Пекинга, на исту тему, једним оштрије интонираним коментаром. Америка је оптужена, у том реаговању, за „преувеличавање опасности“ коју по регионалну безбедност представља текуће јачање кинеских поморских снага.

„Многи су зачуђени да Пентагон, чији трошкови достижу скоро 700 милијарди долара и представљају запањујућих 40 процената свих средстава потрошених у свету за одбрану, 2010. године, и даље рутински упире прстом на Кину“, закључено је у овом коментару Синхуе. С друге стране, према америчким изворима, војни буџет Кине у овој години износиће (рекордних) 90,1 милијарди долара.

Због оваквих и сличних „поновних изазова“, иначе, Кина је прошле јесени суспендовала све војне односе са Америком. После ове најновије епизоде извесно је једино да је даљи ток и исход препуцавања Вашингтона и Пекинга и Вашингтона на том терену у овом тренутку - и, уопште, у некој ближој перспективи - сасвим неизвестан.

Јер, на овој вашингтонској страни у игри су ту сад и неки нови чиниоци, а пре свега наилазећи почетак кампање за председничке изборе 2012. Део тог домаћег политичког обрачуна над обрачунима неизоставно представљају, сваке четврте године, и пратећа варницења у троуглу Вашингтон-Тајпех-Пекинг, при чему Обамини супарници, републиканци, имају на том терену одређену предност, захваљујући својој традиционалној безрезервној подршци „отпадницима од црвене Кине“.

(Данас)